

felix
mirta špoljarić

MENDELSSOHN

„Oktet u Es-duru“, op. 20 Felixa Mendelssohna Bartholdyja (1809. - 1847.) njegova je najčešća izvođena i snimana komorna skladba. No, kako se tijekom posljednjega stoljeća mijenjao odnos prema glazbi jednako tako mijenjao se i odnos prema Felixu Mendelssohnu i njegovoj glazbi, napose komornoj. Najuspješnije stranice možda i jest ostavio u većim formama, no i njegov komorni podjednako je interesantan i njemu se Mendelssohn vraćao tijekom cijelog svog života. Već kao šesnaestogodišnjak imao je iza sebe velik i raznolik (komorni) opus, a „Kvartet u h-molu“ jednom je prilikom 1925. godine izveo i pred onodobnim velikim autoritetom Goetheom. Mendelssohn se bavio se glazbom na razne načine, kao skladatelj, dirigent, interpret, istraživač, bio je jedna od utjecajnijih ličnosti onoga vremena. Pa ipak, kasnija ga je povijest nekako stavila po strani. Tek posljednjih desetljeća istraživači počinju ga „rehabilitirati“, što je zanimljivo ako se sjetimo da je upravo on „rehabilitirao“ Bacha.

Znakovito je da je svoja četiri komorna djela, tri klavirska kvarteta i „Violinsku sonatu“ (napisane između 1822. i 1825. godine), odabrao za prvi tiskom objavljeni opus. Gudačke kvartete pisao je tijekom čitavoga života, okušao se i u dvama gudačkim kvintetima te „Sekstetu“, op. 110, a među najuspjelija komorna djela ubrajaju se, pored spomenutoga „Okteta“, Mendelssohnova klavirska trija. Ako uzmemo u obzir da je imao samo trideset i osam godina kada se je okončao njegov život, Mendelssohnov komorni opus dobiva respektabilne razmjere. No, kao što je slučaj s ukupnim njegovim stvaralaštvom, a što je možda još i potencirano unutar nužno intimnijega okvira komorne glazbe, Mendelssohn je, nakon početne slike idealiziranoga prerano preminuloga svestranoga umjetnika, uskoro počeo biti tretiran kao suviše sentimentalni skladatelj. No, Mendelssohnova je komorna glazba daleko od pukoga sentimentalizma, on

vrlo vješto koristi svoju svestranost i obrazovanje pri stvaranju komornih uradaka. Naime kao izvrstan poznavatelj povijesti koja mu je prethodila točno je znao što on u trenutku svoga bivanja i djelovanja može pridodati toj povijesti, a najviše koliko je cijenio povijesno naslijeđe i koliko je pripadao sada(onda)šnjosti. Mendelssohn se nama danas počinje razotkrivati u smjerovima koje možda ne bismo niti slutili. Oni otkrivaju Mendelssohna kao vrhunskoga dramatičara, odličnoga poznavatelja povijesnih temelja, počevši od Bachova kontrapunkta, Mozartove strukturne transparentnosti, Beethovenovih zakučastih harmonijskih bogatstava, do Schubertove romantičarske ekspresivnosti. Mendelssohn sve te sastojke vješto „miješa“ te sklada vrlo raznorodne komorne forme, otkrivajući se kao vrlo vrstan skladatelj komorne glazbe.

ODABRANA DISKOGRAFIJA:

Oktet...; Wiener Oktett	DECCA 480 3431
Oktet...; Marlboro octet	Sony 5173539
Oktet, Gudački kvinteti...; Hausmusik	Virgin 45168
Gudački kvarteti; Talich Quartet	Calliope CAL 33113 (3 CD)
Gudački kvarteti; Emerson Quartet	DG 4775370 (3CD)
Gudački kvarteti; Henschel Quartet	Arte Nova 82876 64009
Gudački kvinteti; The Raphael Ensemble	Hyperion CDA66993
Klavirski sekstet...; Vienna Octet	DECCA ELQ4802397 (2 CD)
Klavirski kvinteti; Bartholdy Quartet	Arts Music 47130
1. klavirski trio; A. Cortot, J. Thibaud, P. Casals	Biddulph LHW002
Klavirska trija; I. Stern, L. Rose, E. Istomin	Sony Classical
Klavirska trija; Gould Trio	Naxos 8.555063
Violinske sonate; S. Mintz, P. Ostrovsky	DG 419 244
Violončelo sonate; R. Lester, S. Tomes	Helios CDH55064